

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради

Закладу вищої освіти «Подільський
державний університет»

від «__» _____ 2026 року

протокол №__

введено в дію наказом в.о. ректора

від «__» _____ 2026 року №__

В.о. ректора _____ Алла ІВАНОВСЬКА

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МОЛОДІЖНОГО ОМБУДСМАНА
У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

(ПРОЄКТ)

м. Кам'янець-Подільський
2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про молодіжного омбудсмана у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» (далі – Положення) визначає статус, мету, завдання, принципи діяльності, порядок обрання, права, обов'язки та звітність молодіжного омбудсмана у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» (далі – Заклад вищої освіти).

1.2. Молодіжний Омбудсман у закладі вищої освіти (далі – Молодіжний Омбудсман) є незалежною та неупередженою інституцією студентського представництва, що функціонує в системі внутрішнього забезпечення якості освіти та захисту прав здобувачів вищої освіти.

1.3. Молодіжний Омбудсман виступає посередником між здобувачами вищої освіти, адміністрацією закладу вищої освіти, науково-педагогічними працівниками, студентським парламентом та іншими учасниками освітнього процесу.

1.4. Умови і порядок діяльності Молодіжного Омбудсмана в закладі вищої освіти (далі - Умови діяльності) розроблені з урахуванням вимог міжнародних актів з прав людини, Конвенції ООН про права дитини, Європейської хартії про участь молоді в муніципальному та регіональному житті, Конституції України (зокрема ст.36), законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про основні засади молодіжної політики», підзаконних актів та інших нормативно-правових документів у сфері освіти та захисту прав дитини.

1.5. У своїй діяльності Молодіжний Омбудсман керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про основні засади молодіжної політики», «Про запобігання та протидію дискримінації в Україні», іншими нормативно-правовими актами, Статутом Закладу вищої освіти та цим Положенням.

1.6. Діяльність Молодіжного Омбудсмана поширюється на всіх здобувачів вищої освіти незалежно від рівня, форми навчання, громадянства та інших ознак.

1.7. Втручання в діяльність Молодіжного Омбудсмана не допускається.

1.8. Інформаційне висвітлення діяльності Молодіжного Омбудсмана здійснюється через офіційний сайт та соціальні мережі закладу вищої освіти, органів студентського самоврядування, а також інші платформи, дозволені законодавством.

1.9. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- Молодіжний Омбудсман у закладі вищої освіти (Молодіжний омбудсман) – незалежний та неупереджений представник студентської спільноти закладу вищої освіти, обраний з числа здобувачів вищої освіти, який здійснює діяльність із захисту прав, свобод і законних інтересів студентів.

- Здобувачі вищої освіти (студенти) – особи, які навчаються у закладі вищої освіти за відповідними освітніми програмами на всіх рівнях і формах здобуття вищої освіти.

- Звернення – усна, письмова або електронна заява здобувача вищої освіти чи групи здобувачів вищої освіти до Молодіжного омбудсмана щодо можливого порушення їхніх прав, свобод або законних інтересів.

- Конфіденційність – обов’язок нерозголошення інформації, отриманої Молодіжним омбудсманом та його помічниками під час розгляду звернень, без згоди заявника, за винятком випадків, передбачених законодавством.

- Посередництво (медіація) – діяльність Молодіжного омбудсмана, спрямована на сприяння мирному та взаємоприйнятному врегулюванню конфліктної ситуації між учасниками освітнього процесу.

- Адміністрація закладу вищої освіти – керівні органи та посадові особи закладу вищої освіти, які здійснюють управління закладом відповідно до законодавства та Статуту.

2. МІСІЯ, ВІЗІЯ, МЕТА, ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. **Місія** – забезпечення реального захисту прав і свобод здобувачів вищої освіти у закладі вищої освіти, запобігання випадкам дискримінації, порушення академічної доброчесності, булінгу та іншим формам утисків у студентському середовищі.

2.2. **Візія** – створення в закладі вищої освіти простору довіри, поваги та партнерства, у якому права здобувачів гарантовані та належним чином захищені, а конфлікти вирішуються справедливо та конструктивно.

2.3. **Мета** – підвищення рівня правової грамотності здобувачів вищої освіти, зміцнення принципів академічної доброчесності, забезпечення ефективного діалогу між здобувачами вищої освіти та адміністрацією закладу вищої освіти.

2.4. **Принципи діяльності** – демократія, незалежність, неупередженість та об’єктивність, взаємоповага, відповідальність, гласність, колективність, рівноправність, доступність,

3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНОГО ОМБУДСМАНА

3.1. Захист прав та законних інтересів здобувачів вищої освіти у межах закладу вищої освіти.

3.2. Розгляд індивідуальних та колективних звернень здобувачів вищої освіти щодо порушення їхніх прав, виникнення конфліктних ситуацій чи дискримінаційних проявів у сфері освітнього процесу, оцінювання результатів навчання, процедури дотримання академічної доброчесності, процедури призначення соціального та стипендіального забезпечення, перешкоджання участі у студентському самоврядуванні та громадському житті закладу вищої освіти.

3.3. Посередництво (медіація) у конфліктних ситуаціях між здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками та адміністрацією закладу вищої освіти.

3.4. Моніторинг дотримання прав здобувачів вищої освіти у сфері освіти, проживання в гуртожитках закладу вищої освіти, участі в громадському та культурному житті, та підготовка рекомендацій за результатом проведеного моніторингу для адміністрації закладу вищої освіти.

3.5. Сприяння дотриманню принципів академічної доброчесності.

3.6. Систематичне проведення інформаційно-просвітницької діяльності у формі тренінгів, лекцій, консультацій, вебінарів тощо серед здобувачів вищої освіти щодо їхніх прав, обов'язків та можливостей.

3.7. Участь у розробленні та вдосконаленні внутрішніх політик закладу вищої освіти щодо рівності, недискримінації, академічної доброчесності та добробуту здобувачів вищої освіти.

3.8. Співпраця з органами студентського самоврядування, адміністрацією закладу вищої освіти, громадськими організаціями, Представництвом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та іншими партнерами.

4. ПРАВА, ОBOB'ЯЗКИ, ПІДЗВІТНІСТЬ

4.1. Права Молодіжного Омбудсмана:

4.1.1. Представляти інтереси здобувачів вищої освіти на зустрічах з адміністрацією закладу вищої освіти та іншими органами.

4.1.2. Ініціювати розгляд випадків порушення прав здобувачів вищої освіти.

4.1.3. Брати участь у засіданнях Вченої ради закладу вищої освіти, студентського парламенту, комісій та робочих груп, де здійснюється розгляд питань, пов'язаних зі здобувачами вищої освіти.

4.1.4. Вносити на порядок денний засідань Вченої ради закладу вищої освіти, засідань органів студентського самоврядування питання, які входять до його компетенції.

4.1.5. Організовувати та проводити зустрічі, семінари, тренінги.

4.1.6. Отримувати необхідну підтримку та консультації від фахівців.

4.1.7. Запитувати інформацію та пояснення від структурних підрозділів закладу вищої освіти у межах законодавства.

4.1.8. Мати організаційне та інформаційне забезпечення своєї діяльності, зокрема:

4.1.8.1. користування приміщеннями закладу вищої освіти для прийому здобувачів вищої освіти, проведення просвітницько-інформаційних заходів;

4.1.8.2. доступ до офіційних каналів комунікації закладу вищої освіти для інформування студентської спільноти;

4.1.9. Мати помічників з числа активу студентського самоврядування.

4.2. Обов'язки Молодіжного Омбудсмана:

4.2.1. Захищати права та законні інтереси здобувачів вищої освіти.

4.2.2. Забезпечувати конфіденційність інформації, отриманої від здобувачів вищої освіти.

4.2.3. Щорічно звітувати перед студентським парламентом та адміністрацією.

4.2.4. Проводити регулярний моніторинг стану дотримання прав здобувачів вищої освіти.

4.2.5. Своєчасно реагувати на звернення.

4.2.6. Сприяти формуванню культури взаємоповаги та недискримінації в студентському середовищі.

4.3. Молодіжний Омбудсман підзвітний студентському парламенту та інформує адміністрацію закладу вищої освіти про узагальнені результати діяльності.

5. ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНОГО ОМБУДСМАНА

5.1. Заклад вищої освіти гарантує незалежність діяльності Молодіжного Омбудсмана та недопустимість будь-якого втручання у здійснення ним/нею повноважень.

5.2. Адміністрація та структурні підрозділи закладу вищої освіти зобов'язані сприяти діяльності Молодіжного Омбудсмана, надавати інформацію та пояснення в межах своїх повноважень і чинного законодавства України.

5.3. Умисне приховування, надання завідомо неправдивих відомостей, ненадання відповіді на запити та/або звернення Молодіжного Омбудсмана вважаються перешкоджанням діяльності Молодіжного Омбудсмана.

5.4. При зверненні до Молодіжного Омбудсмана не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану.

6. ПОМІЧНИК МОЛОДІЖНОГО ОМБУДСМАНА

6.1. З метою забезпечення ефективного виконання покладених завдань Молодіжний Омбудсман може мати одного або декількох помічників з числа здобувачів вищої освіти закладу.

6.2. Помічник Молодіжного Омбудсмана (далі – Помічник) призначається на строк повноважень Молодіжного Омбудсмана. з числа членів студентського парламенту та звільняється від виконання обов'язків Молодіжним Омбудсманом за погодженням зі студентським парламентом.

6.3. Помічник підпорядковується безпосередньо Молодіжному Омбудсману, здійснює свою діяльність у межах делегованих йому повноважень, визначених завдань та функцій.

6.4. Поіменний склад та структуру представництва визначає Молодіжний Омбудсман письмовим розпорядженням.

6.5. До основних функцій помічника Молодіжного Омбудсмана належать:

6.5.1. організаційна та інформаційна підтримка діяльності Молодіжного Омбудсмана;

6.5.2. сприяння у прийомі та первинному опрацюванні звернень здобувачів вищої освіти;

6.5.3. участь у підготовці аналітичних матеріалів, довідок та узагальнених звітів;

6.5.4. допомога в організації заходів інформаційно-просвітницького характеру;

6.5.5. виконання інших доручень Молодіжного Омбудсмана в межах цього Положення.

6.6. Помічник Молодіжного Омбудсмана зобов'язаний:

6.6.1. дотримуватися принципів незалежності, неупередженості та конфіденційності;

6.6.2. не розголошувати інформацію, отриману під час виконання покладених на нього функцій;

6.6.3. діяти виключно в інтересах студентської спільноти.

6.7. На помічника Молодіжного Омбудсмана поширюються гарантії діяльності, визначені розділом 5 цього Положення, у частині забезпечення захисту від тиску та переслідування.

6.8. Повноваження помічника Молодіжного Омбудсмана припиняються у разі:

6.8.1. закінчення строку повноважень Молодіжного Омбудсмана;

6.8.2. подання особистої заяви;

6.8.3. відрахування з числа здобувачів вищої освіти;

6.8.4. невиконання або неналежного виконання покладених на нього обов'язків.

7. ПОРЯДОК ЗВЕРНЕННЯ ДО МОЛОДІЖНОГО ОМБУДСМАНА

7.1. Звернення до Молодіжного Омбудсмана може здійснювати будь-який здобувач вищої освіти, незалежно від рівня та форми навчання.

7.2. Звернення можуть подаватися у письмовій, електронній або усній формі, у тому числі через помічника Молодіжного Омбудсмана або через офіційні платформи закладу вищої освіти (електронна пошта, онлайн-форма, особистий прийом). Звернення може також подаватись анонімно через скриньку довіри закладу вищої освіти.

7.3. Звернення може бути подано окремою особою (індивідуально) або групою осіб (колективно). До звернення можуть додаватись пояснення і копії документів, засвідчені в установленому порядку, які підтверджують інформацію, зазначену у зверненні.

7.4. У зверненні мають бути зазначені:

- ПІБ та курс/спеціальність здобувача вищої освіти (зазначаються за умови подання неанонімного звернення);

- суть проблеми чи порушення прав;

- докази, які підтверджують викладені у зверненні факти (за наявності);
- бажаний спосіб отримання відповіді (усно, письмово (в електронній або паперовій формі)).

7.5. Звернення розглядаються в термін не більше одного місяця від дня їх надходження. Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, встановлюється необхідний термін для їх розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний термін розгляду звернення не може перевищувати сорока п'яти днів.

7.6. Конфіденційність інформації, отриманої Молодіжним Омбудсманом у процесі здійснення повноважень, гарантується. Розголошення такої інформації допускається виключно за згодою заявника або у випадках, прямо передбачених законом.

7.7. Розглядаючи звернення, Молодіжний Омбудсман:

7.7.1. опрацьовує звернення, оформлені належним чином і подані в установленому порядку;

7.7.2. об'єктивно, всебічно перевіряє факти, викладені у зверненні;

7.7.3. у разі потреби одержує від заявників матеріали, необхідні для перевірки звернення;

7.7.4. за необхідності спілкується із заявниками, з'ясовує всі порушені питання та обставини, детально вникає в їх суть;

7.7.5. направляє запити та звернення до структурних підрозділів закладу вищої освіти щодо отримання інформації для перевірки фактів, викладених у зверненні;

7.7.6. вживає інших заходів для об'єктивного вирішення поставлених заявниками питань, з'ясовує причини та умови, що призводять до порушення прав та законних інтересів заявників. Якщо питання, викладені у зверненні, не належать до повноважень Молодіжного Омбудсмана, інформує адміністрацію закладу вищої освіти по суті звернення для вжиття відповідних заходів.

7.8. За результатами проведеного розгляду звернення Молодіжний Омбудсман приймає рішення про обґрунтованість чи необґрунтованість звернення та надає письмову відповідь (паперовій або електронній формі) про результати розгляду, яка містить об'єктивний аналіз фактів, викладених у зверненні та всіх зібраних матеріалах.

7.9. Прийнявши рішення про обґрунтованість звернення, Молодіжний Омбудсман протягом трьох днів вживає заходів до поновлення та захисту порушених прав здобувача вищої освіти, розробляє та надає рекомендації керівництву закладу вищої освіти щодо усунення виявлених недоліків і порушень.

8. ПОРЯДОК ОБРАННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

8.1. Молодіжний Омбудсман обирається з числа здобувачів вищої освіти 2-4 курсів ОС «бакалавр» або 1-2 курсів ОС «магістр» або 2-4 курсів ОНС «доктор філософії» загальними зборами здобувачів вищої освіти закладу вищої освіти шляхом таємного голосування.

8.2. Термін повноважень Молодіжного Омбудсмана – 1 рік із можливістю переобрання.

8.3. Одна і та сама особа може обіймати посаду Молодіжного Омбудсмана не більше двох строків поспіль.

8.4. Повноваження Молодіжного Омбудсмана припиняються достроково у разі:

8.4.1. подання особистої заяви;

8.4.2. відрахування з числа здобувачів вищої освіти або переведення до іншого закладу вищої освіти;

8.4.3. систематичного невиконання обов'язків;

8.4.4. грубого порушення принципів діяльності Молодіжного Омбудсмана.

8.4.5. порушення етичних норм та правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти.

9. ПРИКІЩЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення розглядає та затверджує Вчена рада закладу вищої освіти. Положення вводиться в дію наказом ректора закладу вищої освіти.

9.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою закладу вищої освіти та вводяться в дію наказом ректора закладу вищої освіти.

9.3. У разі внесення змін у законодавство відповідні пункти Положення підлягають коригуванню протягом місяця з моменту набрання чинності внесеними змінами.

9.4. Прийняті зміни та доповнення до Положення оформляються шляхом викладення його в новій редакції.

9.5. Після ухвалення нової редакції Положення, попередня редакція втрачає чинність.

Начальник юридичного відділу
ЗВО «ПДУ»

Леся РУСНАК

ПОГОДЖЕНО:
Перший проректор

Вікторія ПАРИЦЬКА

В.о. директора центру
виховної роботи і соціально-
культурного розвитку

Наталія УКРАЇНЕЦЬ

Президент студентського парламенту

Валерія СУСЛЯК